

δενδρό κεδρος

Ενημερωτικό έντυπο του
Φορέα Διαχείρισης
Όρους Πάρνωννα
Υγρότοπου Μουστού

2

Υγρότοποι

Σύμφωνα με τη συνθήκη Ramsar, ως υγρότοποι ορίζονται οι φυσικές ή τεχνητές περιοχές που αποτελούνται από έλη γενικώς, από μη αποκλειστικά ομβροδίαιτα έλη με τυρφώδες υπόστρωμα, από τυρφώδεις γαίες ή από νερό. Οι περιοχές αυτές πρέπει να είναι μονίμως ή προσωρινά κατακλυζόμενες με νερό, το οποίο να είναι στάσιμο ή ρέον, γλυκό, υφάλμυρο ή αλμυρό. Επίσης, ως υγρότοποι θεωρούνται περιοχές που καλύπτονται με θαλασσινό νερό το βάθος του οποίου κατά την άμπωτη δεν ξεπερνά τα έξι μέτρα.

Η περιβαλλοντική, κοινωνική και οικονομική αξία των υγροτόπων είναι τεράστια. Οι υγρότοποι είναι συλλογικά κοινωνικά αγαθά και με σωστή διαχείριση μπορεί να επιτευχθεί η προστασία τους. Για τη διατήρηση των οικοσυστημάτων των υγροτόπων απαιτείται βαθιά γνώση της κατάστασής τους, συλλογική προσπάθεια μέσω της συνεργασίας τοπικών και ιδιωτικών φορέων αλλά και απλών πολιτών με γνώμονα το γενικότερο συμφέρον του κοινωνικού συνόλου, την πρόληψη των καταστροφών και την αποτελεσματική αποκατάστασή τους.

Οι κυριότερες ανθρώπινες δραστηριότητες που θέτουν σε κίνδυνο την ισορροπία των υγροτόπων είναι η κοπή δέντρων και η εκχέρωση τμημάτων του δάσους, η υπερβόσκηση των λιβαδιών, το παράνομο κυνήγι, η καταπάτηση των θινών με την είσοδο οχημάτων στις περιοχές, οι αμμοληψίες, η αυθαίρετη δόμηση, η χρήση λιπασμάτων και φυτοφαρμάκων και οι πυρκαγιές.

Υγρότοπος Μουστου

Ο μεγαλύτερος και σημαντικότερος υγρότοπος της περιοχής είναι αυτός του Μουστου. Βρίσκεται στο κέντρο του όρμου του Άστρους, πίσω από μία αμμώδη παραλία. Περιλαμβάνει τους επιμέρους υγροτόπους που παλαιότερα συνδέονταν μεταξύ τους:

- Λιμνοθάλασσα Μουστου
- Χερονήσι (παλιά κοίτη του Βρασιάτη κοντά στον ομώνυμο λόφο)
- Βόρεια από το Παράλιο Άστρος βρίσκεται το Έλος Κάτω Βερβένων

Και οι τρεις υγρότοποι έχουν σχηματιστεί από την δράση των ποταμών Τάνου και Βρασιάτη και από υπόγεια νερά (καρστικές πηγές). Οι ποταμοί φέρνουν πολλά φερτά, λόγω των μεγάλων κλίσεων των ανατολικών πλαγιών του Πάρνωνα. Τα φερτά δημιούργησαν δέλτα με τις αποθέσεις τους από τα οποία απέμειναν οι σημερινοί υγρότοποι.

Η λίμνη Μουστου είναι μικρή και ρηχή και επικοινωνεί με τη θάλασσα με δύο τεχνητά κανάλια - τάφρους. Η λίμνη Χερρονησίου σχηματίζεται από τα νερά της πηγής που αναβλύζουν από τις παρυφές του ομώνυμου λόφου και επικοινωνεί άμεσα με τη θάλασσα.

Στην αρχαιότητα ο λόφος του Παραλίου Άστρους και ο λόφος στο Χερονήσι ήταν νησιά στην έξοδο ενός ανοικτού κόλπου. Οι λόφοι αυτοί είχαν μεγάλη στρατηγική

σημασία στην αρχαιότητα και λειτουργούσαν σαν καταφύγιο του ναυτικού κατά τον Πελοποννησιακό πόλεμο.

Ο υγρότοπος Μουστου, αν και έχει δεχθεί πολλές επεμβάσεις και έχει συρρικνωθεί κατά το 40%, είναι ανεκτίμητης σημασίας για την περιοχή. Εμπλουτίζει τα υπόγεια αποθέματα νερού της περιοχής, φιλτράρει τα γεμάτα φερτά υλικά νερά που δέχεται, δεσμεύει το διοξείδιο του άνθρακα, αποθηκεύει και ελευθερώνει θερμότητα, δεσμεύει την ηλιακή ακτινοβολία, στηρίζει τις τροφικές αλυσίδες και παρέχει καταφύγιο σε πολλά είδη φυτών και ζώων. Τα νερά της λίμνης είναι ιαματικά και πολλοί κολυμπούν κοντά στην πηγή.

Ο Μουστός φιλοξενεί πολλά σπάνια, απειλούμενα και προστατευόμενα είδη παρυδάτιων και υδροβίων πουλιών. Μερικά από τα είδη που αναπαράγονται στον Μουστό είναι η αλκυόνη, η νερόκοτα, η πρασινοκέφαλη πάπια, το νανοβουτηχτάρι, κ.α. Η σημασία του αφορά βασικά στη χρήση του ως σταθμού ξεκούρασης και ανεφοδιασμού τους κατά τις μεταναστεύσεις. Επιπλέον, είναι ο σημαντικότερος και ο μόνος αξιόλογος μεγέθους υγρότοπος στην ανατολική Πελοπόννησο και ο πρώτος που συναντούν προς το βορρά τα μεταναστευτικά πουλιά που ακολουθούν τις ανατολικές ακτές της Ελλάδας, που αν και είναι σχετικά μικρός (έχουν απομείνει 1.600 περίπου στρέμματα), παρουσιάζει μεγάλη ποικιλία επιμέρους υγροτοπικών ενδιαιτημάτων και ειδών. Άλλη αντίστοιχη σημαντική περιοχή για την ορνιθοπανίδα ή και την υπόλοιπη πανίδα, δεν έχει εντοπιστεί στον Πάρνωνα.

Στην περιοχή αυτή επιτρέπεται μόνο η επιστημονική έρευνα και καμία ανθρώπινη δραστηριότητα που έχει χαρακτήρα περιστασιακής ή μόνιμης παρέμβασης στο φυσικό περιβάλλον.

δενδρό κεδρος

Ενημερωτικό έντυπο για τη δράση του Φορέα
Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγρότοπου Μουστου

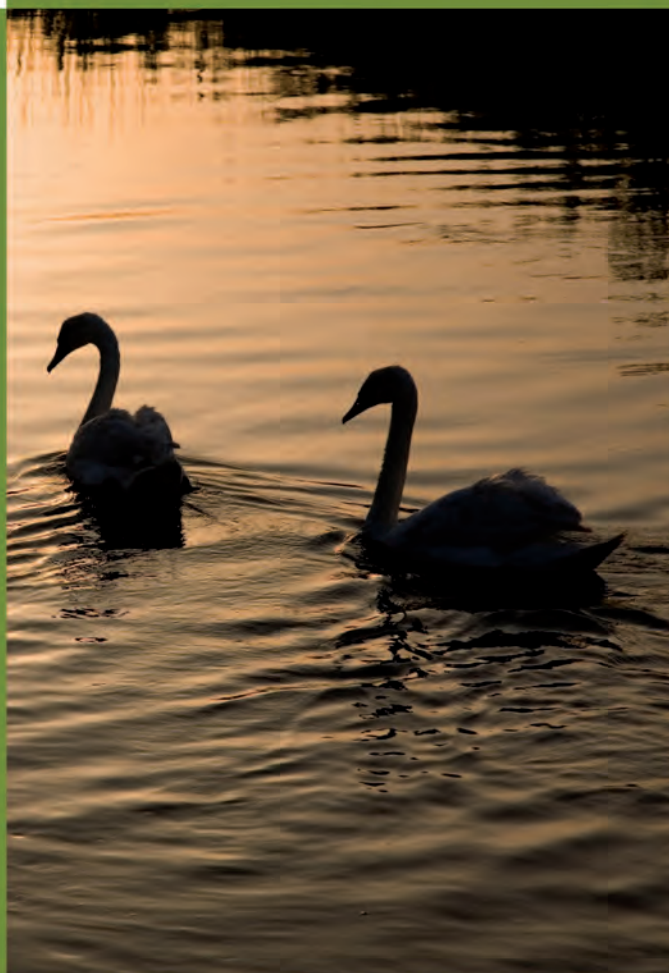
Υπεύθυνος σύμφωνα με το νόμο: Χατζηγιάννης Γεώργιος, Πρόεδρος ΦΔ
Υπεύθυνος έκδοσης: Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγρότοπου Μουστου
Συνεργάτες έκδοσης: Φωτογραφία: Άγγελος Καμπύλης, Θανάσης Τζώκας, Ζαφείρω
Βαξεβανίδου, Βασίλης Πέρτσας

Υγροτοπική βλάστηση

Στο Μουστό παρατηρείται η συνήθης βλάστηση των παραθαλάσσιων υγροτόπων, όπως καλαμιώνες με αγριοκάλαμα, φυτά των αλιπέδων και των υφάλμυρων βάλτων, όπως βούρλα και αρμυρήθρες, αλλά και φυτά των αμμωδών παραλιών, όπως το γαλατόχορτο και η αγριοβιολέτα της άμμου. Στην ίδια περιοχή μπορεί ακόμα να παρατηρηθούν συστάδες με αρμυρίκια και το χαρακτηριστικό των υφάλμυρων νερών αστράκι..

Ιερά Μονή Παλαιοπαναγιάς

Πραγματικό κόσμημα, η Ι. Μ. Παλαιοπαναγιάς, φωλιάζει σε κατάφυτη χαράδρα κατηφορίζοντας από Αη-Γιάννη προς Άστρος. Η παλιά θέση του μοναστηριού ήταν στη θέση "κανάλους" ανατολικά από το σημερινό μοναστήρι. Η μονή αυτή είχε ερημωθεί κατά τα προεπαναστατικά χρόνια, πιθανόν τη δεκαετία 1770-1778 και αργότερα ανακαινίστηκε εκ βάθρων. Ο Ναός, τα λιγοστά κελιά, ο αλευρόμυλος και ο πανέμορφος κήπος συνθέτουν το όμορφο τοπίο.

newsletter

του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα - Υγρότοπου Μουστού

Ενημέρωση τοπικού πληθυσμού για τους διαχειριστικούς στόχους της επόμενης πενταετίας

Ο Φορέας Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού διοργάνωσε το Φεβρουάριο και Ιούνιο του 2008 τρεις ημερίδες συνάντησης ενόψει της εκπόνησης του Διαχειριστικού Σχεδίου στην περιοχή του Οικολογικού Πάρκου Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού. Η πρώτη πραγματοποιήθηκε στις 16/02/08 στον Άγιο Ανδρέα, ακολούθησε η δεύτερη στις 22/02/08 στο Άστρος Αρκαδίας και προσφάτως διενεργήθηκε η Τρίτη στις 28/06/2008 στον Άγιο Πέτρο Αρκαδίας. Στις συναντήσεις αυτές παρευρέθησαν ο Βουλευτής Αρκαδίας κ. Πέτρος Τατούλης, ο Δήμαρχος Β. Κυνουρίας, κ. Γεώργιος Δαλιάνης, ο Δήμαρχος Λεωνιδίου, κ. Δημήτριος Τσιγκούνης, ο Δήμαρχος Νιάτων, κ. Γεώργιος Ντόβολος, ο Δήμαρχος Θεραπνών, κ. Ιωάννης Ράλλης, ο Πρόεδρος Κοινότητας Κοσμά, κ. Άγγελος Μπαμπαδήμας, κάτοικοι της ευρύτερης περιοχής, καθώς και εκπρόσωποι περιβαλλοντικών, κυνηγετικών και πολιτιστικών συλλόγων. Σκοπός των συναντήσεων ήταν η ενημέρωση του τοπικού πληθυσμού για το ρόλο και τη δράση του Φορέα Διαχείρισης αλλά και για τη συμβολή του Διαχειριστικού Σχεδίου τόσο στην περιβαλλοντική όσο και οικονομική ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής του Οικολογικού Πάρκου Πάρνωνα. Μετά την ομιλία εκπροσώπων του Φορέα Διαχείρισης, το λόγο έλαβε το κοινό, το οποίο έθεσε ερωτήματα σχετικά με την υλοποίηση του Διαχειριστικού Σχεδίου. Με τον τρόπο αυτό, προβλήθηκαν και καταγράφηκαν πολλές διαφορετικές και αντικρουόμενες απόψεις, κάτι το οποίο αποτελεί βοηθητικό εργαλείο για τη χάραξη ενός Σχεδίου που θα προασπίζεται τα συμφέροντα της τοπικής κοινωνίας και θα προστατεύει τη μοναδικότητα της φύσης.

Στόχος του Φορέα Διαχείρισης είναι η εκπόνηση ενός Διαχειριστικού Επιχειρησιακού Σχεδίου, το οποίο αφενός θα δίνει στοιχεία για το προστατευτέο αντικείμενο και τον τρόπο διαχείρισής του, αφετέρου θα αναζητά τρόπους που θα δίνουν λύσεις για την οικονομική ανάπτυξη της περιοχής, λαμβάνοντας υπόψη τα επιχειρησιακά σχέδια των Δήμων και τις σοβαρές ενστάσεις των κατοίκων και ειδικότερα της περιοχής του Υγροτόπου Μουστού. Το εν λόγω Διαχειριστικό Σχέδιο θα έχει ολοκληρωθεί πριν το τέλος του 2008, και η υλοποίησή του θα αρχίσει από το 2010.

Χατζηγιάννης Γεώργιος

Πρόεδρος του Δ.Σ. του Φορέα Διαχείρισης Όρους Πάρνωνα και Υγροτόπου Μουστού

Το έργο με τίτλο «Έργα διαχείρισης της προστατευόμενης περιοχής Όρους Πάρνωνα-Υγρότοπου Μουστού και λειτουργία ΦΔ», έχει ενταχθεί στο Μέτρο 8.1 «Προστασία και διαχείριση βιοτόπων-οικοτόπων, προστασία ειδών, περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους» του Ε.Π. «ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ» 2000-2006 και συγχρηματοδοτείται κατά 80% από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και κατά 20% από εθνικούς πόρους.